

Beleidsregels huisbezoek

Het college van burgemeester en wethouders van Almere,

Besluit:

vast te stellen de navolgende beleidsregel 'Beleidsregels huisbezoek' onder intrekking van de op 18 december 2014 vastgestelde beleidsregel 'Beleidsregels huisbezoek'.

Het huisbezoek moet een beter beeld opleveren over met name de woon- en leefsituatie van belanghebbende in relatie tot de uitkering. Het huisbezoek is een belangrijk verificatie-instrument. Als uitgangspunt kan in de volgende situaties een huisbezoek worden afgelegd.

- *Uit oogpunt van dienstverlening;*
Het gaat hier om huisbezoeken bij belanghebbenden die als gevolg van hun handicap niet zelf in staat zijn om naar de afdeling van Werk & Inkomen (W&I) te komen;
- *Als maatwerk voor bijstandsverlening;*
Het gaat hier vooral om bijstand voor woninginrichting. Om de noodzaak en omvang van bijstand te beoordelen is het vaak nodig de situatie ter plekke vast te stellen;
- *Als verificatie van de woon- en leefsituatie bij een nieuwe cliënt zoals:*
 - verificatie of belanghebbende ook werkelijk op het opgegeven adres woont (briefadres);
 - verificatie met wie de woning wordt gedeeld;
 - verificatie of sprake is van een gezamenlijke huishouding.

Deze verificaties vinden alleen via een huisbezoek plaats wanneer;

- W&I geconfronteerd wordt met tegenstrijdige gegevens en deze inconsistentie onvoldoende wordt verklaard (gerede twijfels bij de juistheid van de verstrekte informatie) of;
- in die gevallen waarbij de woon/leefsituatie nog geheel onbekend is.

Dit speelt vooral bij de allereerste verificatie bij een nieuwe belanghebbende.

Als het huisbezoek plaatsvindt als onderdeel van een onderzoek naar misbruik of oneigenlijk gebruik, dan kan het huisbezoek afgelegd worden door de klantmanager en een sociaal rechercheur/bijzonder controleur. Dit gebeurt vaak ter controle van de vermogens- of inkomenssituatie.

Verificatie van het verrichten van bedrijfsmatige activiteiten en om de vermogenspositie nader te toetsen, voor zover er onduidelijkheid is over de aard en omvang van de activiteiten c.q. het vermogen.

(On)aangekondigd huisbezoek

Een huisbezoek wordt als uitgangspunt aangekondigd. Onder aangekondigd wordt ook verstaan een mededeling in de spreekkamer dat de contactpersoon, eventueel vergezeld van een sociaal rechercheur/bijzonder controleur, samen met belanghebbende naar zijn huis gaat.

Als blijkt dat de beschikbare gegevens met elkaar in strijd zijn waarvoor geen verklaarbare reden kan worden afgegeven is een onaangekondigd huisbezoek mogelijk. Daarnaast kan in het kader van een bijzonder onderzoek (repressieve controle) een onaangekondigd huisbezoek plaatsvinden. Bij een huisbezoek moet de contactpersoon zich op verzoek van belanghebbende legitimeren.

Belanghebbende heeft het recht om het huisbezoek te weigeren. Als hierdoor het recht op bijstand niet of niet meer kan worden vastgesteld, leidt dit er toe dat de bijstand moet worden beëindigd. Belanghebbende wordt dit, bij weigering van een huisbezoek, ook verteld.

Reden van afwijzen van een aanvraag, of bij een lopende uitkering is het feit dat belanghebbende geen medewerking heeft verleend om het recht op uitkering te doen vaststellen.

Agressie bij huisbezoek en het geven van een hersteltermijn:

Algemeen: Bij het huisbezoek geldt het agressieprotocol, kan er een maatregel worden opgelegd conform de verordening en hebben wij een aangiftebeleid bij de politie in verband met fysieke en/of lichamelijke bedreiging of (mis)handelingen.

Huisbezoek bij aanvraag:

Word je bij een huisbezoek geconfronteerd met bedreigingen en/of mishandeling en hiervan wordt aangifte gedaan dan geven wij betrokkene geen hersteltermijn meer binnen het onderzoek en gaan

direct over tot buiten behandeling stelling van de aanvraag om bijstand. Wanneer het nog mogelijk is wordt de belanghebbende mondeling op de hoogte gebracht van de gevolgen van het gedrag. In het rapport wordt een weergave beschreven van de ontstane situatie. Reden van buiten behandeling stellen is het niet meewerken aan een onderzoek waardoor het recht op bijstand niet vastgesteld kan worden. In de situatie dat er aangifte bij de politie wordt gedaan maakt W&I geen gebruik van de hersteltermijn bij de inlichtingenplicht.

Huisbezoek tijdens bijstandperiode:

Een huisbezoek tijdens de bijstandperiode is gekoppeld aan een twijfel over de rechtmatige verstrekking van de bijstand.

Word je bij een huisbezoek geconfronteerd met bedreigingen en/of mishandeling en hiervan wordt aangifte gedaan dan geven wij betrokkene geen hersteltermijn meer binnen het onderzoek en gaan direct over tot het opleggen van een maatregel. Als het recht op bijstand mede door het gedrag van belanghebbende niet beoordeeld kan worden en op geen enkele andere manier kan het recht op bijstand geverifieerd worden dan kan de uitkering beëindigd worden. In deze situatie maakt W&I geen gebruik van de hersteltermijn. Wanneer het nog mogelijk is wordt de belanghebbende mondeling op de hoogte gebracht van de gevolgen van het gedrag. In het rapport wordt een weergave beschreven van de ontstane situatie. Beëindiginggrond is het niet meewerken aan een onderzoek om de rechtmatigheid van de uitkeringsverstrekking vast te stellen.

Vermoeden van agressie bij een nog af te leggen huisbezoek.

Als er vooraf redelijkerwijs in te schatten is dat er een grote kans bestaat op ernstige agressie bij een af te leggen huisbezoek, dan wordt de zaak in een vooroverleg tussen de teamleider, contactpersoon en agressiecoördinator besproken. Eventueel advies en inschakeling van de wijkagent behoort tot de mogelijkheden.

Vastleggen van huisbezoek op film of geluidsapparatuur

Veel collega's gaan elke dag op huisbezoek om het recht op bijstand nader vast te stellen. Het komt voor dat belanghebbenden het huisbezoek willen vastleggen op film/foto of video-apparatuur. Deze vastlegging kan tot gevolg hebben dat medewerkers van W&I tegen hun uitdrukkelijke wil gefilmd worden of dat deze beelden tegen hun wil openbaar worden gemaakt op wat voor manier dan ook. Dit kan bijzonder negatieve gevolgen hebben voor de persoonlijke levenssfeer van diegene die het huisbezoek heeft afgelegd.

Onacceptabel

Deze situatie wordt door W&I niet geaccepteerd waarbij de bescherming van de persoonlijke levenssfeer van de medewerkers respecteren en hanteren dan ook de volgende richtlijn:

Hoe om te gaan in zo'n situatie?

Vanzelfsprekend moet er een aanleiding zijn om een huisbezoek af te leggen en wordt er eerst gekeken of de gegevens die men wil controleren tijdens het huisbezoek niet op een andere manier te controleren zijn.

- Belanghebbende geeft aan dat hij/zij het huisbezoek wil vastleggen op beeld en/of geluidsapparatuur of verricht daartoe al uitvoeringshandelingen.
- Medewerkers W&I geeft uitdrukkelijk aan dat hij/zij hier geen toestemming voor verleent en stopt het huisbezoek
- Medewerker W&I geeft op dat moment schriftelijk aan dat W&I uitdrukkelijk weigert toestemming te verlenen aan het filmen van het huisbezoek.
- Op het formulier staat uitdrukkelijk vermeld (aanvullende voorwaarden) dat het tegen de wil in van een medewerker W&I toch door blijven filmen/vastleggen van het huisbezoek uitgelegd wordt als het niet meewerken aan het (nader) vaststellen van het recht op uitkering (artikel 17 Participatiewet) en dat het niet meewerken gevolgen heeft voor de belanghebbende (aanvraag wordt buiten behandeling gesteld, recht op bijstand wordt beëindigd). De waarschuwing wordt aangevuld met een hersteltermijn van 10 minuten. Ook wordt vermeld dat de belanghebbende zich blootstelt aan strafvervolging als er gemaakte beelden openbaar worden gemaakt.
- Medewerker W&I overhandigt formulier aan belanghebbende en wijst hem/haar op de gevolgen.
- Medewerker W&I vraagt belanghebbende het formulier en de uitleg even rustig te lezen en geeft aan dat het huisbezoek na 10 minuten wordt hervat.
- Blijft belanghebbende filmen dan wordt het huisbezoek onmiddellijk beëindigd en treden de gevolgen in werking.
- Werkt belanghebbende wel volledig mee dan wordt het huisbezoek op de gebruikelijke manier afgerond.

Deze beleidsregel treedt in werking op de dag na bekendmaking.

Aldus vastgesteld, Almere, 13 september 2022
Burgemeester en wethouders van Almere,
namens hen,
de afdelingsmanager Werk en Inkomen
M. L. de Wilde